

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığındadır.

Esas Sayısı : 2009/30

Karar Sayısı : 2011/76

Karar Günü : 12.5.2011

Başkanvekilleri Hakkı Sulha OKAY, Kemal KILIÇDAROĞLU ve Kemal ANADOL
DAVANIN KONUSU : 18.2.2009 günlü, 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un;

1- 22. maddesi ile 12.4.2000 günlü, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nun Geçici 7. maddesine eklenen fıkranın "... mülkiyete yönelik Hazinece dava açılmaz, açılmış davaların vazgeçilir, açılan davalar sonunda bu tasnımların mera olarak sınırlanmalarına ve özel sicile yazılmasına dair verilen ve kesinleşen mahkeme kararları uygulanmaz ve bu kararlar uyarınca tapu kütüklerine konulan şerhler terkin edilir." bölümünün,

2- 32. maddesinin (17) numaralı fıkrasının 29.6.2001 günlü, 4706 sayılı Hazineye Ait Tasınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un "6 nci maddesi yarıfıkleden kaldırılmıştır." hükmünü içeren (b) bendinin,

Anayasa'nın 2., 11., 45. ve 138. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

I- İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DÜRDÜRÜLMESİ İSTEMİNİN GEREKÇESİ

Dava dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir:

"...

III. GEREKÇE

1) 18.02.2009 tarihli ve 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 22 nci maddesi ile 12.4.2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun geçici 7 nci maddesine eklenen fıkradaki; a- "mülkiyete yönelik Hazinece dava açılmaz, açılmış davalardan vazgeçilir," ile b- "açılan davalar sonunda bu tasnımların mera olarak sınırlanmalarına ve özel sicile yazılmasına dair verilen ve kesinleşen mahkeme kararları uygulanmaz ve bu kararlar uyarınca tapu kütüklerine konulan şerhler terkin edilir" hükmelerinin Anayasa'ya aykırılığı a- "mülkiyete yönelik Hazinece dava açılmaz, açılmış davalardan vazgeçilir," tümcesinin Anayasa'ya aykırılığı iptali istenen bu tüme ile, Organize Sanayi Bölgelerinin bulunduğu alanlardaki mera vasfı taşıyan tasnımlar hakkında, mülkiyete yönelik Hazinece dava açılmayacağı, açılmış davalardan da vazgeçileceği öngörülmektedir. Anayasa'nın 45 inci maddesinin birinci fıkrasında,

"Devlet, tarım arazilerini ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarımsal üretimin planlanmasını içlerine uygun olarak bütüsel ve hayvansal üretimi artırarak maksadıyla tarım ve hayvancılıkta uğraşmalarını içlerine amaç ve gereçlerinin ve diğer gereçlerinin sağlanmasını kolaylaştırır"

hükümünü yer vermiştir. Bu maddenin gerekçesinde de öylen,

"Madde, Devlet'e tarım arazilerinin ve çayırlarla meraların amaç dışı kullanılmasını önleme görevini yüklemektedir. Bu ifade ile amaçlanan; tarım arazilerinin endüstri ve şehircileşme sebebiyle yok edilmesini önlemesidir. Devlet, bu amaçta yasal düzenlemeler yapmalıdır"

denilmiştir. Bu gerekçeden de anlaşılacağı üzere, Devlet'e, tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tarım arazilerinin endüstri ve şehircileşme nedeniyle yok edilmesini önlemesi görevi verilmiştir. Organize Sanayi Bölgelerinin bulunduğu alanlardaki mera vasfı taşıyan tasnımlar hakkında; mülkiyete yönelik Hazinece dava açılmaz, açılmış davalardan vazgeçilir kuralı ile meraların endüstri nedeniyle yok edilmesini önü ağılmaktadır.

Bu nedenle iptali istenen tümece, Anayasa'nın 45 inci maddesine aykırıdır.

b- "açılan davalar sonunda bu tasnımların mera olarak sınırlanmalarına ve özel sicile yazılmasına dair verilen ve kesinleşen mahkeme kararları uygulanmaz ve bu kararlar uyarınca tapu kütüklerine konulan şerhler terkin edilir" tümcesinin Anayasa'ya aykırılığı

iptali istenen bu tümece de, yukarıda (a) başlığı altında belirtilen nedenlerle Anayasa'nın 45 inci maddesine aykırı olduğu gibi ayrıca Anayasa'nın 138 inci maddesine de ters düşmektedir.

"Anayasa Mahkemesinin pek çok kararında tanımlandığı gibi, hukuk devleti;

İnsan haklarına saygı gösteren, bu hakları koruyucu aktif bir hukuk düzeni karar, bunu sürdürmeye kendisini yükümlü sayan, bütünüyle hukuka uygun devlet demektir. Hukuk devleti niteliğini kazanmanın vazgeçilmez koşullarından birisi mahkeme kararlarına uyulma zorunluluğudur. Anayasamızın 138. maddesinde, Yasama ve yürütme organları ile idarelerin, mahkeme kararlarına uyum zorunda olduğu, bu organlar ve idarelerin, mahkeme kararlarını hiç bir surette değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği öngörülmüştür.

Bu kavrd gereğince yasama organının yapacağı düzenlemelerde daha önce aynı konuda verilen yargı kararlarının etkisiz kılacak biçimde yasa çıkarmamak yükümlülüğü vardır." (Anayasa Mahkemesi'nin 24.12.2003 tarihli ve E.2002/43, K.2003/103 sayılı kararı).

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü

Prin Tahsilat Daire Başkanlığı

11 MAYIS 2011

Sayı : B.13.2.SGK.0.10.04-01.309/06-01-9047857

Konu : Yazı

İlgi: 28/4/2011 tarihli, 13/006-13553 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız incelenmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, işveren, örneği Kuruma hazırlanacak işyeri bildirgesini en geç sigortalı çalışmaya başladığı tarihte, Kuruma vermekle yükümlü olduğu hükme bağlanmıştır bulunmaktadırlar.

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin;

27 nci maddesinin birinci fıkrasında, işyerinde, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi veya (c) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran, sigortalı çalıştırılan bir işyerini devir alan ya da bu nitelikte işyeri kendisine intikal eden işveren, Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen sürelerde vermekle yükümlü olduğu örneği Ek-6 ve Ek-6/A'da bulunan işyeri bildirgesini Kuruma e-sigorta ile göndermek zorunda olduğu, şu kadar ki, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran işverenlerce düzenlenecek işyeri bildirgelerinin e-sigorta ile alınması sağlanıncaya kadar, Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen sürelerde Kuruma elden verilir veya posta yoluyla gönderileceği,

29 uncu maddesinin birinci fıkrasında, işverenin, işyeri bildirgesi ekinde Kuruma vermesi gereken;

a) Dâimi mahiyetteki işyerlerinde, işyerinin adresini gösterir yerleşim belgesini,
b) Gerçek kişi işverenler yönünden kendilerinin, tüzel kişi işverenler yönünden ise tüzel kişiliği temsil yetkili kişilerin imza sirküleri,

bir ay içinde Kuruma, elden vermekle veya posta yoluyla göndermekle yükümlü olduğu,

üçüncü fıkrasında da, birinci fıkrada belirtilen belgelerin yanı sıra;

a) Tüzel kişiler; hukuki şahsiyetin tesisi edildiği Ticaret Sicil Gazetesini,

b) Adı ortaklar; noter onaylı ortaklık sözleşmesini,

c) İhale konusu işlerde; işin sözleşmesi veya işin üstlenildiğini gösterir idarenin yazısı,
ç) İnşaat işyerlerinde; yapı ruhsatının fotokopisi, varsa arsa sabıhi ile müteahhit arasındaki inşaat yapım sözleşmesi,

birinci fıkrada belirtilen sürede ve usulle verileceği, öngörülmüştür.

Bu bakımdan, yazımızda kamulaştırma davaları nedeniyle inar uygulamalarında meydana gelen gecikmeler dolayısıyla yapı ruhsatı verilmediği, dolayısıyla yapı ruhsatı verilmeyen tesis inşaatlarının Kurumunuzca tesisi ediliş edilemeyeceği konusunda tereddüde düşüldüğü belirtildiğinden, bahse konu inşaatlara ilişkin işyeri tescilinin Sosyal

Sigorta İşlemleri Yönetmeliği eki işyeri bildirgesinin doldurularak 5510 sayılı Kanunun yukarıda açıklanan maddesi gereğince en geç sigortalı çalıştırılmaya başlanıldığı tarihte işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/ Merkezine müracaat edilerek yapılması halinde işyeri dosyasının tesisi edilmesi gerekmektedir ancak Yönetmeliğin 29 uncu maddesinde belirtilen belgelerin (Yapı ruhsatı vb.) bilahare tamamlanması; mümkün bulunmaktadırlar.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Yazışma Şubesi
Daire Başkanı
Soyut Yıldırım